

**ΓΡΑΠΤΕΣ ΑΠΟΛΥΤΗΡΙΕΣ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ
ΠΕΡΙΟΔΟΥ ΜΑΪΟΥ- ΙΟΥΝΙΟΥ 2011
ΜΑΘΗΜΑ: ΑΡΧΑΙΑ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ**

Α΄ ΚΕΙΜΕΝΟ: Ένα παράδειγμα σεβασμού προς τους γονείς

Λέγεται γοῦν ἐν Σικελίᾳ ἐκ τῆς Αἴτνης ρύακα πυρός γενέσθαι· τοῦτον δέ ρεῖν φασιν ἐπὶ τέ τήν ἄλλην χώραν, καί δὴ καί πρὸς πόλιν τινά τῶν ἐκεῖ κατοικουμένων. Τούς μὲν οὖν ἄλλους ὀρμησαί πρὸς φυγήν, τήν αὐτῶν σωτηρίαν ζητοῦντας, ἓνα δέ τινα τῶν νεωτέρων, ὀρῶντα τὸν πατέρα πρεσβύτερον ὄντα καί οὐχὶ δυνάμενον ἀποχωρεῖν, ἀλλά ἐγκαταλαμβανόμενον, ἀράμενον φέρειν. Φορτίου δ΄, οἶμαι, προσγενομένου καί αὐτός ἐγκατελήφθη. Ὅθεν δὴ καί ἄξιον θεωρῆσαι τό θεῖον, ὅτι τοῖς ἀνδράσιν τοῖς ἀγαθοῖς εὐμενῶς ἔχει. Λέγεται γάρ κύκλω τὸν τόπον ἐκεῖνον περιρρεῦσαι τό πῦρ καί σωθῆναι τούτους μόνους, ἀφ΄ ὧν καί τό χωρίον ἔτι καί νῦν προσαγορεύεσθαι τῶν εὐσεβῶν χῶρον· τούς δέ ταχεῖαν τήν ἀποχώρησιν ποιησαμένους καί τούς ἑαυτῶν γονέας ἐγκαταλιπόντας, ἅπαντας ἀπολέσθαι.

Β. ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ:

1. Να μεταφράσετε το παραπάνω κείμενο. (Μονάδες 4)
2. α) Ποια ήταν η αντίδραση των κατοίκων μετά την έκρηξη του ηφαιστείου;
β) Ποια είναι η στάση των θεών απέναντι σ΄ αυτούς που σέβονται τους γονείς τους σύμφωνα με το κείμενο; (Μονάδες 4)
3. α) Να σχηματίσετε δύο σύνθετες λέξεις με πρώτο συνθετικό τη λέξη **ναυς-** και δύο σύνθετες λέξεις με πρώτο συνθετικό τη λέξη **χείρ-:**

ναυς + _____ = _____	ναυς + _____ = _____
χείρ + _____ = _____	χείρ + _____ = _____

 β) Να γράψετε μία πρόταση με κάθε μία από τις σύνθετες λέξεις που σχηματίσατε. (Μονάδες 2)
4. Να σχηματίσετε σύνθετες λέξεις με α΄ συνθετικό: το επίρρημα **ευ**, το μόριο **δυσ-**, το ουσιαστικό **πυρ** και την αντωνυμία **αυτός**.
 - I. αυτός που σπάει εύκολα → _____
 - II. αυτός που αντέχει τις υψηλές θερμοκρασίες → _____
 - III. αυτός που δεν είναι εύκολος στη χρήση του → _____
 - IV. αυτός που διέπεται από δικούς του νόμους → _____(Μονάδες 2)

5. α) Να συμπληρώσετε τις φράσεις με τους κατάλληλους τύπους συγκριτικού και υπερθετικού βαθμού:

- I. τοις (σοφός) _____ ανδράσιν
II. του (ευσεβής) _____ νεανίου
III. τους (μέγας) _____ κινδύνους
IV. (καλώς) _____

(Μονάδες 2)

β) Να συμπληρώσετε με τους κατάλληλους τύπους των ρημάτων τον παρακάτω πίνακα.

ΟΡΙΣΤΙΚΗ	ΥΠΟΤΑΚΤΙΚΗ	ΕΥΚΤΙΚΗ	ΠΡΟΣΤΑΚΤΙΚΗ
	λάβης		
τιμωσι			
		βοηθοιτε	
			κατάλιπε

(Μονάδες 2)

6. α) Να αναγνωρίσετε συντακτικά τις υπογραμμισμένες λέξεις του κειμένου:

ἐν Σικελία, γενέσθαι, ὄντα, τοῖς ἀγαθοῖς

(Μονάδες 2)

β) Να αναγνωρίσετε το είδος των δευτερευουσών ονοματικών προτάσεων και να γράψετε πώς εισάγονται, πώς εκφέρονται και ποιος ο συντακτικός τους ρόλος.

- I. Ἐλεγον τουτο, ὅτι βασιλευς τοις συμμαχοις φίλος ἔσοιτο.
II. Κίνδυνός εστι μη γένωνται μετά των πολεμίων.
III. Ερωτα ει ηλθον οι πρέσβεις.
IV. Ὅστις εθέλει ὀπίσω μου ελθειν, απαρησασθω εαυτόν.

(Μονάδες 2)

ΚΑΛΗ ΕΠΙΤΥΧΙΑ!

Ρέθυμνο, 06-06-2011

Ο ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ

Οι εισηγήτριες:

Ευθυμίου Ε.
Μπογδάνη Ε.
Μπακαλάρου Χ.
Καφφετζάκη Μ.
Φραγκιαδάκη Ε.